

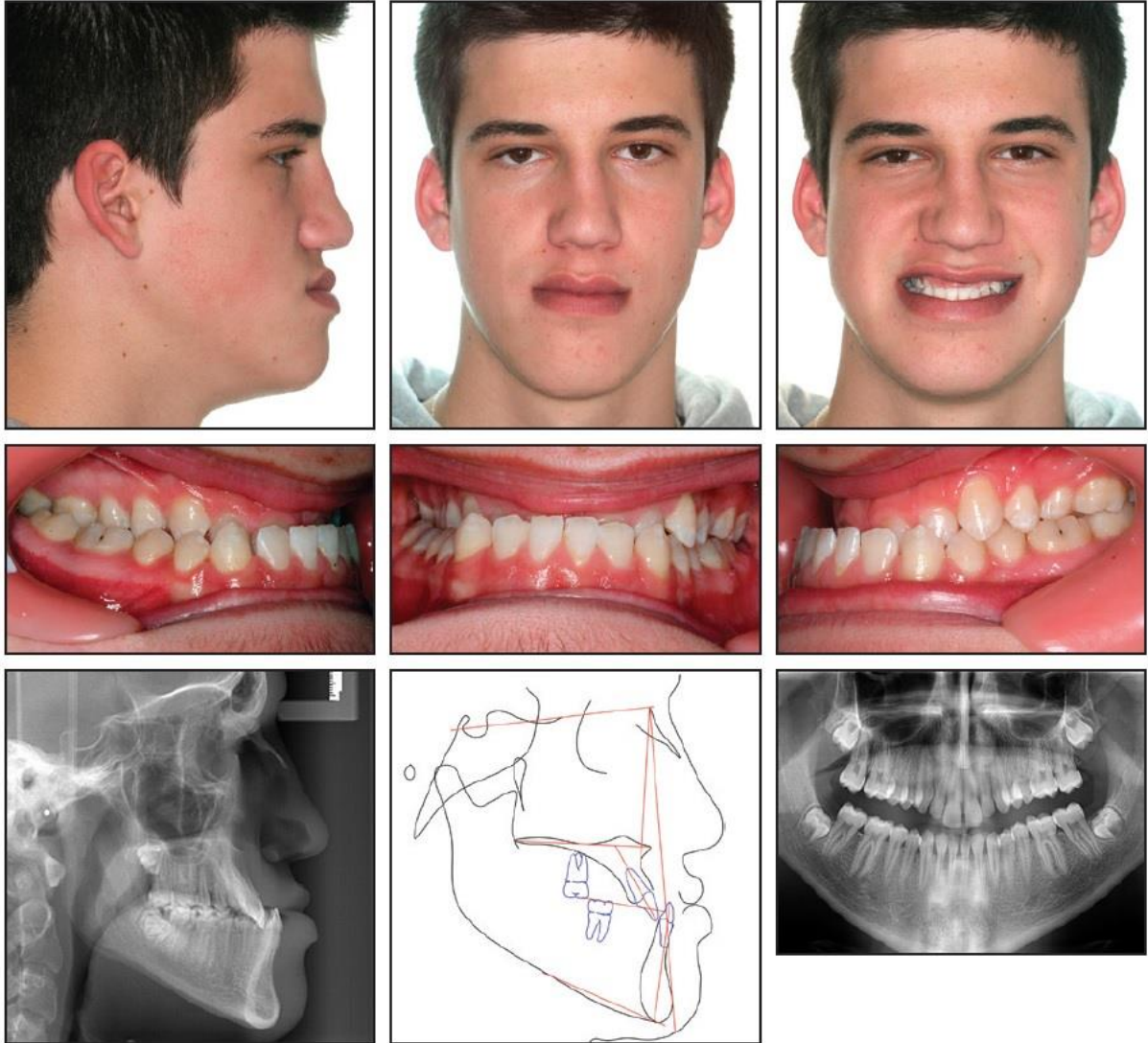
تصحیح روابط اسکلتال

برای افرادی که قصد دارند دندان‌های خود را ارتودنسی کنند، سوالات بسیار زیادی به وجود می‌آید. ارتودنسی تنها برای زیبایی و مرتب کردن دندان‌ها نیست. تصحیح روابط اسکلتال یکی از مهم‌ترین مزیت‌هایی است که ارتودنسی برای افراد مختلف دارد. این مزیت نکته‌ای است که بیماران کمتر به آن توجه می‌کنند. به همین دلیل اطلاعات چندانی از آن ندارند و تنها در صورتی با آن آشنا می‌شوند که پزشک متخصص جراحی دهان فک و صورت در مورد آن صحبت کند. به همین دلیل در این مقاله توضیحات کاملی در مورد روابط اسکلتال فکی، مشکلات آن و راهکارهای درمان آن صحبت می‌کنیم. با ما همراه باشید تا به پاسخ مهم‌ترین پرسش‌های خود در این باره دست پیدا کنید. در ادامه لیستی از فهرست مطالب این مقاله را مشاهده خواهید کرد.

- [منظور از روابط اسکلتال چیست؟](#)
- [روابط اسکلتال کلاس II و کلاس III به چه معناست؟](#)
- [علت‌های ناهنجاری فکی چیست؟](#)
- [راهکار تصحیح روابط اسکلتالی چیست؟](#)
- [بهترین زمان برای تصحیح روابط اسکلتال چه سنی است؟](#)
- [مشکلاتی که در اثر عدم تصحیح روابط اسکلتال به وجود می‌آید، چیست؟](#)

منظور از روابط اسکلتال چیست؟

پیش از هر چیز باید بدانیم که **روابط اسکلتال چیست**. اگر بخواهیم تعریف ساده‌ای از این موضوع داشته باشیم، باید بگوییم که روابط اسکلتال به هماهنگی بین استخوان فک، دندان، چانه و آرواره گفته می‌شود. در واقع زمانی که فردی ناهنجاری‌های اسکلتی در فک داشته باشد، به تصحیح روابط اسکلتال نیاز خواهد داشت.

ناهنجاری‌های فکی علاوه بر تأثیر زیادی که در ظاهر فرد دارند، مشکلات دیگری نیز به وجود می‌آورند. در برخی موارد حتی روند جویدن و صحبت کردن بیمار با مشکل مواجه می‌شود. به همین دلیل در صورت وجود مشکل باید در زمان مناسب برای رفع آن اقدام کرد. مشکلات روابط اسکلتی انواع مختلفی دارند. در قسمت بعدی در مورد انواع آن‌ها صحبت خواهیم کرد.

روابط اسکلتال کلاس II و کلاس III به چه معناست؟

همانطور که در قسمت قبل اشاره کردیم، [ناهنجاری‌های فکی انواع مختلفی](#) دارند که در علم پزشکی به دو دسته ناهنجاری کلاس II و کلاس III دسته‌بندی می‌شوند. ناهنجاری کلاس II نوعی اختلال فکی است، که در این حالت فک بالا جلوتر از فک پایین دیده می‌شود. ممکن است که استخوان‌های فک بالا بیش از حد جلو باشند یا استخوان‌های فک پایین بیش از اندازه عقب قرار گرفته باشند. ناهنجاری کلاس II، به دو دسته تقسیم‌بندی می‌شوند.

- در نوع اول اورجت زیاد است. یعنی فک بالا و پایین در فاصله زیادی نسبت به یکدیگر قرار دارند.
- در نوع دوم روابط اسکلتال کلاس دو، اورجت زیاد نیست. دندان‌های فک بالا بسیار نامنظم هستند. به همین دلیل ممکن است فاصله فک‌ها جلوه زیادی نداشته باشد. در این نوع از ناهنجاری، دیپ بایت نیز بسیار زیاد است. منظور از دیپ بایت زیاد این است که دندان‌های فک بالا دندان‌های فک پایین را کامل می‌پوشانند.

روابط اسکلتال کلاس III برعکس نوع قبلی هستند. یعنی فک بالا عقبتر و فک پایین جلوتر قرار گرفته است. این افراد اورجت معکوس دارند. روش‌های درمان این نوع ناهنجاری نیز وابسته به تشخیص پزشک و سن و شرایط بیمار است. در اکثر موارد، روابط اسکلتال کلاس III با نامرتبی دندان‌ها همراه است.

علت ناهنجاری‌های فکی چیست؟

روابط اسکلتال به **دلایل مختلفی** با مشکل مواجه می‌شوند. برخی از این علت‌ها قابل پیشگیری هستند. اما برخی از علت‌ها مانند زمینه‌های ارثی گریز ناپذیرند و باید برای درمان آن‌ها اقدام کرد. مهمترین علت‌های بروز ناهماهنگی‌های فکی کلاس III و کلاس II را در ادامه بیان کرده‌ایم.

- زمینه‌های ارثی و ژنتیکی.
- مکیدن انگشت و پستانک در زمان طولانی در دوران کودکی.

- ضربه‌های محکم یا ضربه‌های منظمی که به فک وارد می‌شوند.
- رشد بیش از حد یکی از فک‌های بالا یا پایین.

از آنجایی که زمینه‌های ارثی مهم‌ترین علت ایجاد مشکل در روابط اسکلتال هستند، راهکار قطعی برای پیشگیری از آن وجود ندارد. اما با رعایت برخی نکات مانند پیشگیری از مکیدن انگشت یا پستانک در دوران نوزادی و مراقبت در برابر ضربه، می‌توان تا اندازه‌ای از پیشرفت نامتقارنی فک پیشگیری کرد. به یاد داشته باشید که مهم‌ترین نکات در مورد تصحیح روابط اسکلتال، مراجعه در زمان مناسب به یک متخصص حرفه‌ای در زمینه جراحی دهان، فک و صورت است.

راهکار تصحیح روابط اسکلتی چیست؟

اکنون انواع مختلف ناهنجاری‌های فکی یا روابط اسکلتال نامناسب را شناختید. دو روش مهم برای [تصحیح روابط اسکلتال](#) ارتودنسی و جراحی است. بسیاری از بیماران تصور می‌کنند که ارتودنسی تنها برای مرتب کردن دندان‌های فرد کاربرد دارد. این در حالی است که بخشی از روند تصحیح روابط اسکلتال نیز با استفاده از ارتودنسی انجام می‌شود. در برخی موارد پزشک با حذف چند دندان به نظم بیشتر دندان‌ها و کاهش فشار روی فک‌ها کمک می‌کند. حذف دندان از دیگر متدهای مورد استفاده برای تصحیح روابط اسکلتال است.

مشکلات بیمارانی که در سنین کودکی و پیش از بلوغ برای تصحیح روابط اسکلتال مراجعه می‌کنند بعضاً بدون جراحی و به کمک دستگاه‌های ارتوپدیک و ارتودنتیک حل می‌شود. اما اگر پس از دوران بلوغ و رشد کامل فک‌ها به پزشک مراجعه کنید، به احتمال زیاد علاوه بر ارتودنسی به جراحی‌های اصلاح فک نیز نیاز خواهید داشت.

البته در برخی موارد به تشخیص پزشک، درمان‌های لازم پس از رشد، کامل انجام می‌شود. اما فردی که دچار اختلال و عدم تقارن فکی است باید از دوران کودکی تحت نظر پزشک باشد. با این کار می‌توان در بهترین زمان ممکن برای تصحیح روابط اسکلتال اقدام کرد.

بهترین زمان برای تصحیح روابط اسکلتال چه سنی است؟

FIGURE 25 - Extraoral photographs (A, B and C), cephalometric radiograph (D) and intraoral photographs (E, F and G) after use of spurs in permanent dentition.

بدون شک **بهترین زمان** برای تصحیح روابط اسکلتال در دوران پیش از بلوغ است. در سنین پایین پزشک معالج می‌تواند به کمک ارتودنسی و بابکارگیری دستگاه‌های ارتوپدیک و بدون نیاز به جراحی، ناهنجاری‌های کامی را ترمیم کند و به اصلاح و ترمیم روابط اسکلتال پردازد. اما اگر بیمار پس از سن بلوغ یا در سنین بزرگسالی برای بهبود مشکلات عدم هماهنگی استخوان‌های فک خود اقدام کند، روند درمان پیچیده‌تر خواهد شد. چرا که در این صورت استخوان‌های فک به تکامل رسیده‌اند و دیگر تغییر نخواهند کرد. بنابراین تغییرات مورد نیاز باید استفاده از ارتودنسی و جراحی فک انجام شود.

مشکلاتی که در اثر عدم تصحیح روابط اسکلتال به وجود می‌آید، چیست؟

بسیاری از افراد تصور می‌کنند که ناهنجاری‌های موجود در فک تنها در ظاهر بیمار تأثیر دارد. اما اگر برای ترمیم و بازسازی روابط اسکلتال اقدام نکنید، ممکن است مشکلات بسیاری برای شما به وجود بیاید.

- ناهنجاری‌های فکی احتمال پوسیدگی دندان‌ها را بیشتر می‌کنند.
- شلوغی و نامرتبی دندان‌ها روند جویدن را سخت‌تر می‌کند.
- ممکن است بیمار در حرف زدن نیز با مشکل مواجه شود.
- رعایت بهداشت دهان و دندان برای فک‌های ناهنجار سخت‌تر است.
- اعتماد به نفس فرد تحت تأثیر ظاهر نامتعارف فک، تضعیف می‌شود.

جمع‌بندی

FIGURE 11 - Final facial and intraoral photographs.

ناهنجاری‌های فک انواع مختلفی دارند. هر کدام از اختلال‌ها و عدم نظمی در این زمینه، نیز راهکارهای مخصوص به خود را دارند. در این مقاله در مورد روابط اسکلتال و روند تصحیح آن‌ها صحبت کردیم. گفتیم که در صورت اقدام به موقع می‌توان با استفاده از روش‌های ساده‌ای چون دستگاه‌های ارتودنسی مشکلات بیمار را حل کرد. در صورتی که نیاز به مشاوره و راهنمایی دارید، می‌توانید از دکتر مهدی سزاوار، به عنوان یکی از بهترین متخصصین دهان، فک و صورت در تهران، کمک بگیرید. ایشان با سابقه درخشان در این زمینه می‌توانند در تصحیح روابط اسکلتال به شما کمک کنند. شما می‌توانید با مراجعه به صفحه شخصی ایشان در اینستاگرام مشاوره دریافت کنید.